

rekencolumn

Marisca Milikowski Illustratie Beeldinzicht Floor Leemans

De mogelijkheden van Hafida

Hafida (10) presteert te weinig bij het rekenen uit de boekjes. Er zit geen vooruitgang in haar werk. Ze zou een eigen programma moeten hebben. Wat kan dat concreet inhouden? Ik ga een paar keer met haar rekenen om te kijken wat ze wel en niet kan.

Ik herinner me Hafida van de keer dat ik op haar sbo-school in alle groepen de tempotoets afnam. Hafida maakte in viermaal twee minuten in totaal drie sommen. Ze zat stuurs achter haar rekenrek en vond het waardeloos allemaal. Haar juf meent echter dat Hafida meer kan dan sommige mensen denken. Wat zijn de mogelijkheden van Hafida eigenlijk? Dat gaan we eens bekijken.

Hafida heeft wel zin in het rekenen met de beesten die ik haar voorstel: de poezen Jaap en Miesje en de eend Kobus. Die moeten kralen hebben. Hafida mag zelf weten hoeveel ze iedereen gaat geven, als het maar gelijk wordt. Alle drie een gelijk aantal dus. Want dat is de regel bij dit spel. Hafida begint meteen te tellen en te delen. Eerst krijgt elk beest er vijf. Ze telt het allemaal secuur na. Dan mogen ze er meer. Nu begint ze zo maar wat uit te delen en besluit op een gegeven moment dat het wel genoeg is. Er ligt inderdaad bij elk beest een lekkere zoot kralen. Klaar, zegt Hafida. Ik vraag haar om eens na te gaan hoeveel iedereen nu eigenlijk precies heeft. Het goed tellen van kralen die niet op een rij liggen vindt ze niet

zo makkelijk. Ze legt de boel dus wat ordelijker neer. Zo, nu kan ze tellen. Het blijkt dat de poezen er allebei negen hebben. Ook wordt duidelijk dat eend Kobus er elf bezit.

Kobus heeft dus te veel. Wat doen we daaraan? Hafida haalt eerst drie kralen bij Kobus weg, maar besluit meteen dat dit niet goed is. Ze legt de drie terug. Dan pakt ze er een weg en leunt achterover. Dit is het beste wat ze ervan kan maken, nu even. Ik stel haar voor opnieuw te tellen hoeveel Kobus er heeft. Tien, stelt Hafida vast. Nu verwijderd ze er nog een en de klus is geklaard.

Een dag later komt Hafida naar me toe op het schoolplein. Wanneer gaan we weer rekenen? vraagt ze. Ik zeg: volgende week en informeer of ze zich de namen van de

beesten nog herinnert. Met wat hulp komt ze er op. Vervolgens vraag ik of ze nog weet hoeveel kralen iedereen had. 'Negen', zegt ze, 'en de eend had er elf'.

Kort daarna werk ik, tegen sluitingstijd van school nog een kwartiertje met Hafida. Ze begint zelf de beesten op te stellen – zo, kleedje eronder, en nog een kleedje, anders krijgen ze het misschien koud – maar krijgt dan de kist met euro's in de gaten en wil nu geld in plaats van kralen gaan uitdelen. Ik vind dat goed, want geld is nuttig om mee te rekenen.

Het blijkt dat Hafida de munten allemaal goed kan benoemen ('en dit is vijf eurocent') en de briefjes ook. 'Wat is dit Hafida?' 'Vijf -- honderd.' Juist. Bovendien blijkt ze de getallen heel netjes en vlot te kunnen opschrijven. 20, 50, etcetera. Ze snapt ook het idee van een driekoloms tabel die ik - enthousiast geworden - op kladpapier maak met Jaap, Miesje en Kobus boven aan de kolommen.

Voor het invullen van het geldbezit van de beesten in de tabel hebben we geen tijd meer. Hafida's zus zat al op het bankje naast de school te wachten toen we over het schoolplein richting rekenruimte liepen. Ik moest de zus met m'n horloge erbij laten zien dat we nog twintig minuten de tijd hadden.

Haar juf zegt als ik Hafida terugbreng: "Het valt mee hè, met Hafida!" Ze blijkt nu ook te kunnen lezen. "AVI 1 weliswaar, maar toch. Vorig jaar zat ze onder nul", zegt ze.

Dr. Marisca Milikowski is rekendeskundige en heeft samen met haar man een praktijk voor rekenen en dyscalculie (www.rekencentrale.nl) In Balans Magazine vertelt zij regelmatig over haar ervaringen met kinderen met rekenproblemen.